

24-02-2009

Til Socialudvalget og Økonomiudvalget

Sagsnr.
2008-148914

Redegørelse for Socialforvaltningens regnskabsresultat for 2008 og budgetudfordring for 2009

Dokumentnr.
2009-88390

Socialforvaltningen forventer merforbrug på 20,9 mill. kr. i regnskab 2008 eller 0,5 pct. af budgettet på serviceområdet, jf. tabel 1. Merforbruget består af en række modsatrettede effekter og er nærmere beskrevet i afsnit 2.

Sagsbehandler
Paul Beder

Tabel 1. Korrigeret budget 2008 og forbrug (kilde: KØR)

	Budget 2008	Forbrug 2008	Afvigelse før korrektioner	Korrektioner *	Forventet afvigelse
	(A)	(B)	(C)	(D)	(E)
Nettoudgifter i 1.000 kr.					
<i>Rammebelagt område, drift</i>					
Børnefamilier med særlige behov	1.098.927	1.078.506	-20.421	100	-20.321
Voksne med særlige behov	722.319	746.287	23.968	0	23.968
Stofafhængige	400.832	403.699	2.867	1.336	4.203
Handicappede	180.827	176.164	-4.663	0	-4.663
Hjemmepleje	12.148	9.859	-2.289	0	-2.289
Administration	419.982	396.590	-23.392	9.300	-14.092
Sum (Rammebelagt område)	2.835.034	2.811.104	-23.930	10.736	-13.194
<i>Efterspørgselsstyret serviceydelser</i>					
Voksne med særlige behov	0	54	54	0	54
Handicappede	1.109.030	1.155.129	46.099	0	46.099
Hjemmepleje	214.936	209.856	-5.080	0	-5.080
Sum (Efterspørgselsstyret service)	1.323.966	1.365.039	41.074	0	41.074
Serviceydelser i alt	4.159.000	4.176.143	17.144	10.736	27.880
Øgede integrationsindtægter 2008**	0	0	0	-7.000	-7.000
Serviceydelser i alt (inkl. øgede integrationsindtægter**)	4.159.000	4.176.143	17.144	3.736	20.880

*Korrektioner til regnskabet fremgår af tabel 1 – dvs. overførsler til 2009. De enkelte områder er i færd med at udarbejde overførselsanmodninger og der kan derfor være ændringer til korrektionerne i forbindelse med endeligt regnskab 2008

**Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen har hjemtaget 14,0 mill. kr. i øgede integrationsindtægter i forbindelse med regnskabsafslutning 2008. Socialforvaltningens andel af merindtægterne er 50 pct.

Socialudvalget overførte i forbindelse med den tidlige overførselssag fra 2008 til 2009 for i alt 50,7 mill. kr. vedrørende Borgerrepræsentations besluttede aktiviteter som bl.a. dækker over 24,7 mill. kr. vedr. boligsociale projekter, bedre borgerindgange som forudsætning for Masterplan for 11,0 mill. kr., omsorgssystem i hjemmeplejen for 3,5 mill. kr., ressourcecenter på Nørrebro for 5,0 mill. kr. og Sundhedsrummet for 4,0 mill. kr.

1. Særligt dyre enkeltsager

Regnskab 2008 er lukket med refusionen for særligt dyre enkeltsager. Der er posteret 180 mill. kr. fra 2008-refusionen og 8 mill. kr. fra berigtigelser 2007 på ydelsesområderne. Der er i alt hjemtaget 54,3 mill. kr. mere end budgetteret i refusionsindtægter i særligt dyre enkeltsager. Mer- eller mindreindtægter indgår i bevillingsområdernes forventede afvigelse i tabel 1.

Nogle bevillingsområder har merindtægter, mens andre har mindreindtægter i

refusion i forhold til budgetteret. Den forventede afvigelse i regnskab 2008 ekskl. mer- eller mindreindtægter i fremgår af tabel 2.

Tabel 2. Forventet afvigelse 2008 inkl. / ekskl. mer- eller mindreindtægter i 2008

	Forventet afvigelse	Særligt dyre enkeltsager	Forventet afvigelse ekskl. særligt dyre enkeltsager
	(E)	(F)	(G)
Nettoudgifter i mill. kr.			
Rammebelagt område, drift			-14.721
Børnefamilier med særlige behov	-20.321	5.600	
Voksne med særlige behov	23.968	-15.500	8.468
Stofafhængige	4.203	2.400	6.603
Handicappede	-4.663	0	-4.663
Hjemmepleje	-2.289	0	-2.289
Administration	-14.092	0	-14.092
Sum (Rammebelagt område)	-13.194	-7.500	-20.694
Efterspørgselsstyret serviceydelser			54
Voksne med særlige behov	54	0	
Handicappede	46.099	51.600	97.699
Hjemmepleje	-5.080	10.200	5.120
Sum (Efterspørgselsstyret service)	41.074	61.800	102.874
Serviceydelser i alt	27.880	54.300	82.180
Øgede integrationsindtægter 2008*	-7.000	0	-7.000
Serviceydelser i alt (inkl. øgede integrationsindtægter*)	20.880	54.300	75.180

*Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen har hjemtaget 14,0 mill. kr. i øgede integrationsindtægter i forbindelse med regnskabsafslutning 2008. Socialforvaltningens andel af merindtægterne er 50 pct.

2. Beskrivelse af forventede afvigelser i regnskab 2008

På *Handicappede* forventes et **merforbrug på 41,4 mill. kr.** jf. tabel 1. Det forventede merforbrug er sammensat af en række mer- og mindreforbrug. Det væsentligste merforbrug på handicapområdet er på køb af pladser i andre kommuner, hvor der er merforbrug på ca. 60 mill. kr. Når borgerne er placeret i andre kommuner, er det de nye kommuner - handlekommunerne – der iværksætter støtteforanstaltninger og der har i 2008 været iværksat mere omfattende og dermed dyre foranstaltninger. Den gennemsnitlige prisstigning pr. borger har på den baggrund været meget stor. En anden medvirkende faktor er, at der har været stigende venteliste til botilbud i kommunen og at borgere, der er visiteret til et varigt botilbud, frit kan vælge et tilbud uden for kommunen.

Herudover er der i 2008 et merforbrug på ca. 20 mill. kr. på de botilbud, som Københavns Kommune selv driver for voksenhandicappede bl.a. som følge af en stigning i antallet af borgere med ekstraordinært støttebehov. Endelig er der et merforbrug på ca. 10 mill. kr. om dækker over en række modsatrettede bevægelser, væsentligst at der er flere børn, som er anbragt på opholdssteder og i plejefamilier.

I modsat retning trækker refusion i særligt dyre enkeltsager, hvor der på

handicapområdet er hjemtaget 51,6 mill. kr. mere end budgetteret.

Københavns Kommunes bevillingsregler giver mulighed for, at decentrale institutioner kan overføre et merforbrug i et år til næste budgetår, dvs. at man kan betale merforbruget tilbage over en årrække.

På *Børnefamilier med særlige behov* forventes et **mindreforbrug på 20,3 mill. kr.** efter overførsler, jf. tabel 1. Før overførsler forventer området et mindreforbrug på 20,4 mill. kr. heraf forventes 0,1 mill. kr. overført til 2009. Overførslerne vedrører -2,1 mill. kr. for institutioner (overførsel af merforbrug) samt for 2,2 mill. kr. overførsler vedrørende Den korte snor, Pigegruppen, plejeløn samt effektstyring. Primære afvigelser på børneområdet i regnskab 2008 er merforbrug vedr. døgninstitutioner for børn og unge på 16,1 mill. kr. mens der er mindreforbrug på forebyggende foranstaltninger på 28,5 mill. kr. Herudover har området hjemtaget 5,6 mill. kr. mere end budgetteret i refusionsindtægter i særligt dyre enkeltsager.

På *Voksne med særlige behov* forventes et **merforbrug på 24,0 mill. kr.** jf. tabel 1. Den primære årsag til merforbruget skyldes merudgifter til færdigbehandlede patienter på 13,0 mill. kr. samt at området har hjemtaget 15,5 mill. kr. mindre end budgetteret i refusionsindtægter i særligt dyre enkeltsager. Herudover er der en række mer- og mindreforbrug på øvrige aktiviteter der tilsammen udgør et mindreforbrug på 4,5 mill. kr. Merforbruget vedr. færdigbehandlede patienter skyldes, at den forventede efterregulering vedr. 2008 er modtaget medio januar og derfor er konteret i 2008. Det var forventet, at efterreguleringen først ville finde sted i februar 2009 og dermed regnskabsår 2009.

På *Stofafhængige* forventes et **merforbrug på 4,2 mill. kr.** efter overførsler jf. tabel 1. Før overførsler forventer området et merforbrug på 2,9 mill. kr. Der forventes overførsler for 1,3 mill. kr. som vedrører -0,5 mill. kr. for institutioner (overførsel af merforbrug) samt for 1,8 mill. kr. overførsler vedrørende en række projekter herunder bl.a. Sundhedsrummet og Mændenes hjem. Det forventede merforbrug er sammensat af en række mer- og mindreforbrug og vedrører primært merforbrug på 6,5 mill. kr. på forsorghjem og tilbud til hjemløse samt kvindekrisecentre – som omfatter alle institutioner for hjemløse og kriseramte. Herudover forventes bl.a. mindreforbrug til stofmisbrugsbehandling på 7,5 mill. kr. Herudover har området hjemtaget 2,4 mill. kr. mere end budgetteret i refusionsindtægter i særligt dyre enkeltsager. Herudover er der et merforbrug vedrørende driftssikring af boligbyggeri på 3,4 mill. kr. samt en række mer- og mindreforbrug på øvrige aktiviteter der tilsammen udgør et merforbrug på 4,2 mill. kr.

På *Hjemmepleje* forventes et **mindreforbrug på 7,4 mill. kr.** jf. tabel 1. Den primære årsag til mindreforbruget er, at der er hjemtaget 10,2 mill. kr. mere end budgetteret i refusionsindtægter i særligt dyre enkeltsager. På området er der på driftssiden sket en forværring siden oktoberprognosen på 3,4 mill. kr. De 2,8 mill. vedrører udførerens aftenpleje og sygepleje. Afvigelsen skyldes at man ikke har kunnet stoppe væksten i hjemmesygeplejen som

forventet og at aftenhjemmehjælpen har haft fortsatte problemer med mange vakante stillinger og tilhørende højt vikarforbrug, 2,3 mill. kr. vedrører hjemmeplejevisitationen og skyldes primært at der har været forsinkede regninger til underleverandører. På det rammebelagte område er der et mindreforbrug på 1,8 mill. kr. til hjemmeplejevisitationen.

På *Administrationsområdet* forventes et **mindreforbrug på 14,1 mill. kr.** efter overførsler jf. tabel 1. Før overførsler forventer området et mindreforbrug på 23,4 mill. kr. heraf forventes 9,3 mill. kr. overført til 2009. Overførslerne vedrører Omsorgssystem i hjemmeplejen på 5,6 mill. kr., ESDH (elektronisk sagsbehandlings- og dokumenthåndteringssystem) i lokalforvaltningen for 2,4 mill. kr. og overførsel vedr. frivilligt socialt arbejde for 1,3 mill. kr. Det samlede mindreforbrug på 14,1 mill. kr. dækker over en række mer- og mindreforbrug. Der har været merforbrug på IT på ca. 5,0 mill. kr., hvilket er finansieret af engangsmidler vedr. integrationsindtægter i 2008. På Socialcentre og centralt er det et mindreforbrug på ca. 2,8 mill. kr. vedr. husleje, som skyldes at der var forventet en højere regning fra KEJD på baggrund af sidste års huslejeregning, der imidlertid har vist sig at være for høj.

Herudover er der et mindreforbrug på 5,0 mill. kr. vedr. trepartsmidler og seniorordninger, som skyldes, at midlerne er meldt sent ud, så man derfor ikke har kunnet nå at bruge dem. På § 18 midlerne er der ligeledes et mindreforbrug, hvilket skyldes tilbagebetaling til Socialforvaltningen sent på året.

3. Finansiering af forventet merforbrug i regnskab 2008

Socialforvaltningen forventer merforbrug på 20,9 mill. kr.

Socialforvaltningen forventer – i forbindelse med regnskabet behandling på Socialudvalgets møde den 1. april 2009 - at forelægge følgende finansieringsforslag:

- at refusionsindtægter i særligt dyre enkeltsager hjemtaget mere end budgetteret, i alt 54,3 mill. kr., forbliver på Socialudvalgets bevillingsområder
- at Socialudvalgets andel af de øgede integrationsindtægter, som Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen har hjemtaget i forbindelse med regnskab 2008, i alt 7,0 mill. kr., indgår i Socialforvaltningens regnskab 2008 og dermed finansiering af det forventede merforbrug
- at der optages et internt lån på det resterende merforbrug, forventet 20,9 mill. kr., som finansieres via botilbud på voksenhandicapområdet med afviklingsperiode på 3 år

Andre muligheder for finansiering af merforbrug vil være reduktion af forventede overførsler til 2009 eller finansiering via mindreforbruget på efterspørgselsstyrede overførsler, hvor der i regnskab 2008 er et mindreforbrug på 170,1 mill. kr.

4. Konsekvenser for Socialudvalgets budgetudfordring 2009

Socialudvalget behandlede den 4. februar 2009 sag om økonomiske udfordringer og handleplaner på forvaltningens to risikoområder hjemmepleje og handicapydelse for 2009.

Finansieringsbehovet, som følge af forventede budgetoverskridelser på de to risikoområder var på i alt 19,7 mill. kr. - efter gennemførelse af økonomiske handleplaner på områderne.

Socialudvalget godkendte den 4. februar 2009, at de 19,7 mill. kr. skulle findes via:

- Udisponerede integrationsudgifter 5,2 mill. kr.
- Mindreudgifter til færdigbehandlede patienter 3,0 mill. kr.
- Hjemtaget refusion, særligt dyre enkeltsager - ud over det budgetterede op til 10,0 mill.kr
- Uforbrugte driftsmidler sfa. udskudt anlæg i omstillingsplanen 1,0 mill.kr.
- Uforbrugte driftsmidler sfa. udskudt anlæg i tryghedsplanen 0,5 mill. kr.

Som det fremgår af beskrivelsen af de forventede afvigelser i regnskab 2008 i dette notat, er der på handicapområdet en væsentlig udfordring på køb/salg af pladser til døgn-og dagtilbud på både børne- og voksenområdet, ud over hvad der var forventningen i forbindelse med Socialudvalgets behandling af de økonomiske udfordringer og handleplaner den 4. februar 2009.

Herudover vil Københavns Kommunes overførselsregler for regnskab 2008 samt finansieringsmodellen for forventet merforbrug i regnskab 2008 påvirke Socialudvalgets budgetudfordring 2009.

Problemstillingerne, dvs. de nye udførelser – ud over de Socialudvalgsbehandlede pr. 4. februar 2009 - er nærmere beskrevet nedenfor.

4.a. Forventet udfordring på handicapområdet regnskab 2008

Socialforvaltningens væsentligste økonomiske udfordring ligger på handicapområdet. Den væsentligste udfordring på området udgøres af det forventede merforbrug med udgangspunkt i regnskab 2008.

Tabel 4 viser afvigelse i regnskab 2008 samt de økonomiske udfordringer på handicapområdet i 2009, som følge af regnskab 2008 opdelt på hovedområder/-ydelser – dvs. udfordringer ud over forventningen i forbindelse med Socialudvalgets behandling af udfordringer i 2009 den 4. februar 2009.

Herudover viser tabel 3 de forventede økonomiske udfordringer pr. oktober 2008 – hvor Socialudvalget den 4. februar 2008 godkendte finansieringsforslag på i alt 19,7 mill. kr.

Tabel 3 - Økonomiske udfordringer 2009 (finansiering af udfordringer er godkendt af SUD den 4. februar 2009)

Område/ydelse	Forventet udfordring i 2009 (SUD den 4. februar 2009)
Hjemmeplejen	12,0
Omplacering af Stofmisbrug*	-5,0
Hjælpe midler	0,0
Tilbud til handicappede børn	5,0
Handicaphjælpere	9,0
Administrative udgifter forbundet med de økonomiske handleplaner (BOPA, KPMG)	0,7
Gaderummet, renovering og vagtordning	1,0
I alt	22,7
Forbedret styring og controlling på hjemmepleje og handicapcentret	3,0
I alt	19,7
Finansieringsforslag SUD pr. 4. februar 2009	19,7

* Budgetplacering fra bevillingsområde Stofafhængige indplaceres på bevillingsområde Hjemmepleje.

Tabel 4 – Handicapområdet, Afvigelse 2008 og forventede nye udfordring 2009 ift. SUD den 4. februar 2009 (mill. kr.)

Område/ydelse	Afvigelse i regnskab 2008	Forventet udfordring i 2009
Handicaphjælpere	0,0	0,0
Tilbud til hjemmeboende voksne handicappede	6,2	0,0
Aktivitets- og samværstilbud og klubber for voksne	-0,8	0,0
Tilbud til handicappede børn	18,0	5,0
Socialpædagogisk bistand	0,8	0,0
Bo- og dagtilbud til voksne handicappede (inkl. køb/salg)	65,9	50,0
Hjælpe midler	4,0	0,0
I alt	94,1	55,0
Forventede merindtægter særligt dyre enkeltsager	51,6	

Note: Afvigelse i regnskab 2008 er afvigelse korrigeret for overførsler til 2009 og krydshenvisninger.

Den forventede afvigelse i 2008 er i høj grad præget af, at Handicapområdet i flere omgange er tilført midler til at imødegå det forventede merforbrug. Derved giver regnskabsresultatet for 2008 ikke et entydigt billede i forhold til forventningerne til 2009. Den forventede udfordring indebærer formentlig også merindtægter til særligt dyre enkeltsager. Det skønnes derfor at merindtægterne kommer til at ligge omkring 35 mill. kr. frem for tidligere skønnet 25-35 mill. kr.

Handicapområdet er i 2008 blevet tilført 23,5 mill. kr. til finansiering af forventet merforbrug. I 2009 er området endvidere kompenseret med 9 mill. kr. til handicaphjælperordningen og 5 mill. kr. til Forebyggende foranstaltninger for handicappede børn, der er tilført ekstra midler. Midlerne er givet som ét-årige bevillinger, hvorfor varig finansiering stadig udestår.

Køb af bo- og dagtilbud til voksne handicappede uden for kommunen

En meget stor del - knap 60 mill.kr. - af merforbruget på handicapområdet i 2008 kan forklares med, at der i 2008 er sket en ganske dramatisk udvikling i udgifterne til køb af pladser i andre kommuner. Københavns Kommune har således ca. 500 handicappede borgere placeret på botilbud i andre kommuner.

Historisk har Københavns Kommune ikke haft det nødvendige egne antal pladser. Fra 2009 vil der kun blive købt pladser i forbindelse med domsanbragte eller ved andre uomgængelige situationer. I 2009 må der forventes en udgiftsmæssig problemstilling på ca. 50 mill. kr. til udenbys-københavnske borgere under forudsætning af at den demografiske afgang er på højde med tidligere år. Problemstillingen i 2010 må også forventes at være på ca. 50 mill. kr.

Drift af handicapinstitutioner

Københavns egne bosteder og institutioner til handicappede voksne og børn udviser i regnskab 2008 et merforbrug på ca. 20 mill. kr. En del af merforbruget skyldes en afskrivning på 5 mill. kr. fra tidligere regnskabsår, og de resterende udgifter skyldes hovedsageligt merindskrivning og manglende budgetoverholdelse på enkelte institutioner. Som følge heraf sættes der nu fokus på institutionernes økonomistyring og på den baggrund forventes det at man i 2009 og frem vil holdes sig inden for budgettet.

Handicaphjælpere

Handicaphjælperordningen er i 2008 tilført næsten 17 mill. kr. (2008-p/l) til finansiering af merforbruget, og på den baggrund forventes regnskabet for 2008 at balancere med budgettet. I forbindelse med vedtagelsen af budget 2009 er området varigt tilført 9,2 mill. kr. (2009-p/l), men som udviklingen i 2008 indikerer, er dette ikke nok til at dække det varige merforbrug. I 2009 har området fået derfor fået tilført midler til dækning af det forventede merforbrug i forbindelse med en finansieringssag, hvorfor der i 2009 forventes balance (Socialudvalget den 4.2.2009).

Tilbud til handicappede børn

Merforbruget i 2008 skal ses i lyset af at der er tilført området ca. 6,5 mill. kr. (2008-p/l). Forebyggende foranstaltninger har i både 2007 og 2008 udvist en aktivitetsstigning, og samtidig er enhedsprisen også steget. Problemstillingerne er af varig karakter, da det vurderes at når børnene er startet på dagbehandling er det meget vanskeligt at sluse dem tilbage i folke- eller specialskole. I 2009 har området fået tilført midler til dækning af det forventede merforbrug på Forebyggende foranstaltninger i forbindelse med en finansieringssag (Socialudvalget den 4.2.2009), hvorfor der i 2009 forventes balance. Herudover er der flere børn, som er anbragt på opholdssteder og i plejefamilier. Det forventes, at dette med en meget restriktiv visitationspraksis kan reduceres til 5 mill.kr. i 2009.

Hjælpebidler

Hjælpebidler har i 2008 oplevet en aktivitetsstigning. Kombineret med at mulighederne for hjælpebidler bliver bedre og at hjælpebidlerne generelt bliver dyrere, forventes det øgede forbruget at være permanent. I 2009 forventes der med ekstra stram bevillingspraksis at holde forbruget nede.

4.b. Forventet udfordring 2009 sfa. overførselsregler i regnskab 2008

Københavns Kommune har i forbindelse med regnskab 2008 ændret overførselsreglerne (BR den 15. januar 2009). Ændringen betyder, at hvis en forvaltning overfører midler, fra igangværende aktiviteter hvor der er en kontraktlig eller lovgivningsmæssig forpligtelse, til 2009, skal der findes kompenserende besparelser på aktiviteter på administration og ikke direkte borgerrettede serviceområder i 2009.

Der forventes overført for ca. 3-4 mill. kr. som hører ind under denne kategori. Dette giver en økonomisk udfordring i 2009 på et tilsvarende beløb.

5. Initiativer på handicapområdet

Der er iværksat et udredningsarbejde af køb og salg området, og de foreløbige resultater viser, at der ikke er tale om en stigning i aktiviteterne, men en stigning i taksterne og dermed dyrere enkeltsager. Den forventede udfordring i 2009 på handicapområdet er beskrevet i pkt. 4.a. i dette notat.

På handicapområdet forventes følgende initiativer iværksat:

- Opnormering af controllingfunktion vedr. køb og salg området
- Nedsættelse af et rejsehold, der laver opfølgning med de kommuner, hvor Socialforvaltningen køber pladser
- Analyse af muligheden for benyttelse af økonomistyringsværktøjet BOPA på køb/salg. BOPA anvendes i dag på bevillingsområdet Børnefamilier med særlige behov
- Institutionsdrift: Tættere økonomiske opfølgning med institutionerne
- Dialog og samarbejde med KL om takstproblematikker på handicapområdet
- Anvendelse af eksternt konsulentfirma til validering af forretningsgange
- Eksternt revisionsfirma anvendes til opfølgning på handleplanerne for budgetoverholdelse (jf. SUD den 4. februar 2009)

Frem mod fremlæggelse af sagen skal der ske en vurdering af hvorvidt initiativerne kan bremse udgiftsvæksten i 2009.

Socialudvalget samt Økonomiudvalget vil, i forhold til ovennævnte initiativer, blive orienteret løbende i forbindelse med regnskabsprognoserne i 2009.

6. Håndtering af Socialudvalgets budgetudfordring 2009

Socialudvalget godkendte finansieringsforslag ift. økonomiske udfordringer i 2009 på 19,7 mill. kr. den 4. februar 2009. Indstillingen var udarbejdet på baggrund af oktoberprognosen, hvor forventningen var en udfordring på de 19,7 mill. kr.

Som det fremgår af pkt. 4 i denne redegørelse godkendte Socialudvalget følgende finansieringsforslag:

Tabel 4. Finansieringskilder vedr. 19,7 mill. kr. (SUD den 4. februar 2009)

Bevillingsområde	Finansieringskilde	Forventet effekt 2009 mill. kr.

1.	Alle ydelsesområder	Særligt dyre enkeltsager*	10,0
2.	Voksne med særlige behov	Mindreudgifter færdigbehandlede patienter	3,0
3.	Alle ydelsesområder	Udisponerede integrationsindtægter	5,2
4.	Voksne med særlige behov	Uforbrugte driftsmidler sfa. udskudt anlæg i omstillingsplanen 1,0 mill.kr.	1,0
5.	Voksne med særlige behov	Overskydende driftsmidler som følge af udskudt anlæg i Tryghedsplan I og II	0,5
		I alt	19,7

Det nu foreliggende regnskabsresultat viser et markant større finansieringsbehov i 2009 jf. pkt. 4 i dette notat end forventet ift. indstilling behandlet på Socialudvalgsmøde den 4. februar 2009.

På den baggrund anbefaler Socialforvaltningen, at den principbeslutning der fremgår af bilag 3 til indstilling om økonomiske udfordringer og handleplaner 2009 følges. Det vil sige, at der skal findes nye finansieringskilder – ud over de 19,7 mill. kr. Mulige finansieringskilder, hvoraf nogle fremgår af det nævnte bilag 3, ses i tabel 5.

Socialforvaltningen vil, i forbindelse med regnskab 2008, udarbejde ny indstilling med finansieringsforslag ift. regnskab 2008, baseret på tabel 5.

Tabel 5. Finansieringskilde og forventet effekt i 2009

	Bevillingsområde	Finansieringskilde	Forventet effekt 2009 mill. kr.
1.	Alle ydelsesområder	Særligt dyre enkeltsager*	25,0
2.	Hjemmepleje	Hjemmepleje – reduktion i vedtagne kvalitetsstandarder (tilpasning til SUFs standarder)**	3,0
3.	Voksne med særlige behov	Overskydende driftsmidler som følge af udskudt anlæg i Tryghedsplan I og II	33,8
		I alt	61,8

* Da 10 mill. kr. allerede er anvendt til finansiering af de 19,7 mill. kr. er disse fratrukket vedr. særligt dyre enkeltsager (jf. SUD den 4. februar 2009).

** Effekten kræver at besparelsen effektueres i 1. kvartal 2009. Ved senere beslutning vil provenuet blive mindre.

Opgørelse af det endelige forventede finansieringsbehov i 2009 vil fremgå efter afslutning og udvalgsbehandling af regnskab 2008. Der vil derfor blive fremlagt særskilt sag i relation til det endelige finansieringsbehov efter

afslutning af regnskab 2008.